Конгрес Українських Націоналістів

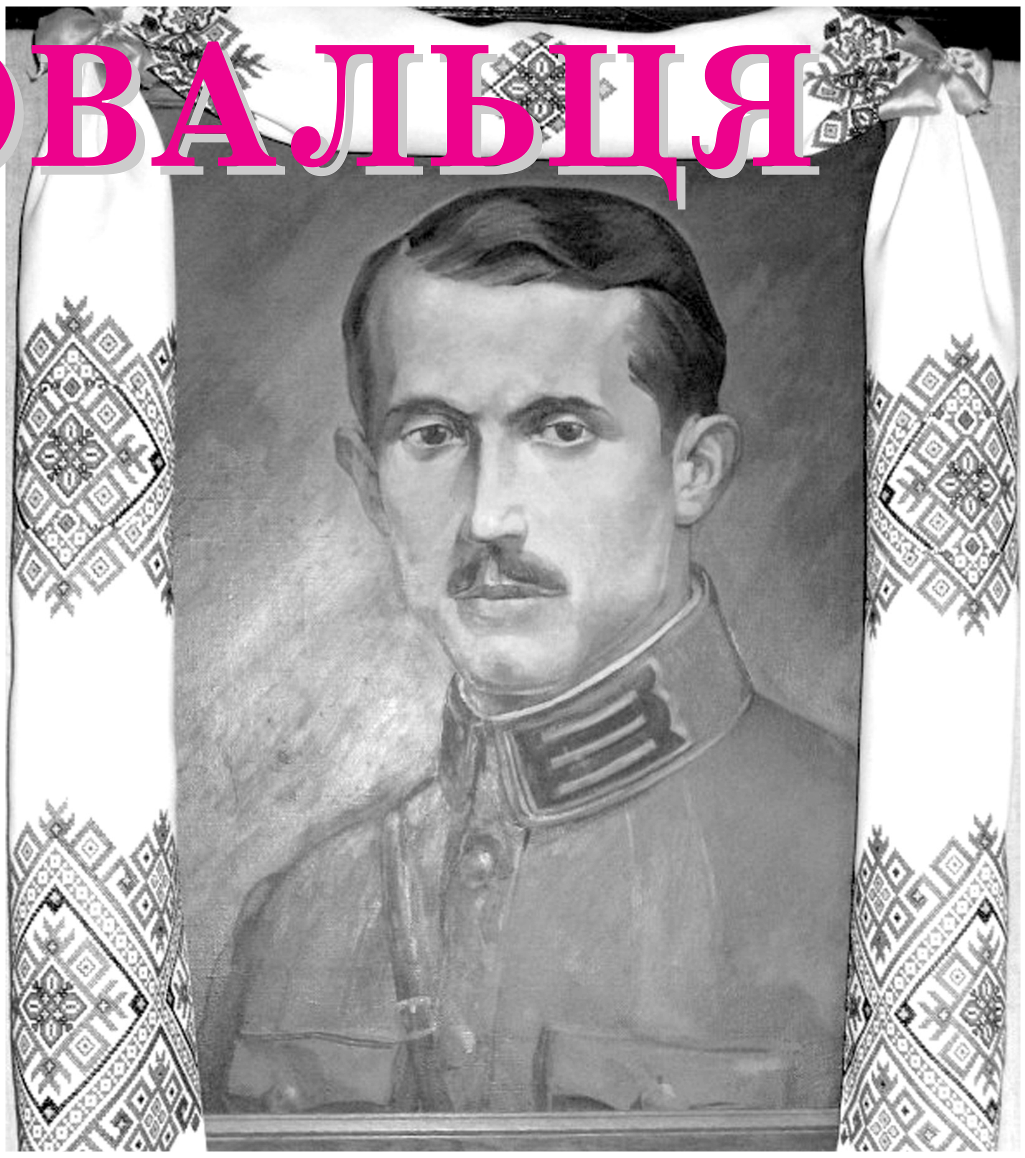
Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

9 червня 2011 року № 21 (393)

ДОБА ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

Л.ВОРОНЕЦЬ

Постать полковника Євгена Коновальця – знакова в історії України. Саме завдяки його титанічній праці постала Організація Українських Націоналістів, постала на засадах лицарської звитяги патріотів, для яких Україна справді була понад усе, – вони довели це геройським чином багатолітньої національно-визвольної боротьби, у якій ніхто з них не хотів для себе "ні слави, ні заплати".

Організація Українських Націоналістів – явище, унікальне не лише в історії України, а й в історії людства, особливо тієї його частини, якій довелося відстоювати незалежність своєї батьківщини в жорстокій боротьбі з ворогом. Українські націоналісти боролися проти всіх окупантів, але не поборювали жодного народу. Навпаки – підтримували кожного, для кого, як і для них, найвищою цінністю була свобода. Роль Євгена Коновальця у створенні ОУН, яка боролася за постання Української держави і сповідувала гуманістичні цінності, є визначальною. Напередодні 120-річчя від дня народження Великого Українця нагадаємо основні віхи його життя та боротьби.

Закінчення на 3-й стор.

ПОСТАТІ

УКРАЇНА ВІДЗНАЧАЄ 120-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЗАСНОВНИКА ОУН

У Києві вшанують пам'ять засновника Корпусу Січових стрільців Армії Української Народної Республіки, Провідника Організації Українських Націоналістів полковника Євгена Коновальця.

Як повідомили у прес-центрі Центру досліджень визвольного руху, урочиста академія розпочнеться у п'ятницю, 10 червня, о 18.00 в будинку Української Центральної Ради (Будинок учителя, вулиця Володимирська, 57).

У рамках відзначення можна буде оглянути виставку про життя та боротьбу полковника, про Січових стрільців, Українську військову організацію, Конгрес українських націоналістів 1929 року, Організацію Українських Націоналістів. Київська організація Товариства "Меморіал" імені Василя Стуса підготувала виставку "Народна війна" про опір більшовицьким окупантам у 1917–1932 роках, з експозицією якої можна ознайомитися в Будинку вчителя та "Меморіалі"(вул.Стельмаха 6а).

Увазі глядачів буде представлена літературно-музична композиція про Євгена Коновальця, пролунають пісні та будуть прочитані рідкісні тексти.

Організовує заходи Ювілейний комітет з відзначення Року Євгена Коновальця.

Євген Коновалець народився 14 червня 1891 року в с.Зашків на Львівщині. Він створив одну з найбоєздатніших військових одиниць армії УНР – формацію Січових стрільців (1918–1920), був начальним комендантом УВО (підпільної української організації 20-х років, яка боролося проти польської окупації), засновником і першим головою проводу ОУН. 23 травня 1938 року Є.Коновальця вбив агент НКВД у нідерландському місті Роттердам.

Урочистості з нагоди 120-річчя від дня народження Євгена Коновальця відбудуться у багатьох містах і селах України, зокрема, на батьківщині Провідника.

Власна інформація

БЛЕФ І ШАНТАЖ ПУТІНА

РЕПЛІКА

Марія БАЗЕЛЮК

Днями в Москві відбулося засідання українсько-російського міжурядового комітету з економічного співробітництва за участю українського прем'єра Миколи Азарова та російського – Владіміра Путіна. Останній, схоже, намагався взяти реванш за свій недавній, провальний візит до Києва, під час якого він хотів схилити українську сторону до участі в Митному союзі – дітищі горезвісного ЄЕПу , посталого все під тією ж "московською маркою", та отримав одкоша...

У Москві В.Путін далі блефував, "вболіваючи" за український бізнес, якому позаріз необхідний Митний союз, радив Україні ретельніше вивчити переваги і можливості, які вона одержить у разі вступу в ЄЕП, куди, мовляв, нікого силоміць не тягнуть. Але якщо Україна стоятиме на своєму, тобто десятою дорогою обходитиме різні єепи, то Росія подбає, аби на її ринки не потрапляли українські товари.

Микола Азаров делікатно натякнув, що Україна сподівається на перегляд газових угод, мовляв, ми найбільше купуємо газу в Росії та ще й забезпечуємо його транзит у країни Євросоюзу. І тут Путін вразив своїм блефуванням навіть бувалих бувальців. Він заявив, що Росія взагалі планує відмовитися від транзиту і нікому не платити. Для цього є підстави: завершено будівництво першої нитки газопроводу "Північний потік", на черзі – друга його нитка. Далі буде в стані готовності "Південний потік" і постачання газу для Китаю, тож транзит відпаде сам собою.

Одне слово, за змальованою Путіним перспективою, наша газотранспортна система назавжди випадає з поля зору російських інтересів. Але ж на те він і "брат", аби безкорисливо потурбуватися про "рідню". Тож Москва, винятково з міркувань " добродійництва", наполегливо пропонує Києву все-таки позбутися "обузи", об'єднати "Нафтогаз України" з Газпромом і йому ж передати начебто уже й непотрібну Росії, через відсутність транзиту як явища, українську "трубу". Нехай вона буде баластом на балансі російської економіки й не завдає шкоди українській...

Для тих, хто, може, й розчулився від "гуманізму" московських пропозицій, нагадаємо слова, сказані міністрові енергетики й вугільної промисловості України Ю.Бойку очільниками Газпрому:"Якщо Україна хоче переглянути ціну на газ, їй доведеться вступити в Митний союз чи об'єднати "Нафтогаз" із Газпромом."

Після Харківських угод росіяни поводяться з українськими владоможцями демонстративно цинічно і зухвало, публічно їх принижують, шантажують і ганьблять. Найприкріше, що черговий блеф Путіна дехто на Банковій може сприйняти цілком серйозно. Адже вирушаючи до Харкова, ніхто в Кремлі не вірив, що українці проковтнуть московський блеф як наживку...

21

4 820102 210017

АКЦІЯ КУН: ЗУПИНИТИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ОПОЗИЦІЇ В УКРАЇНІ!

6 червня Конгрес Українських Націоналістів разом з іншими опозиційними силами, що об'єдналися у Народний комітет захисту України (НКЗУ), провів віче та ходу центром Києва. Акція мала на меті застерегти владу від переслідувань опозиції в Україні.

Заходи розпочались біля пам'ятника Великому Кобзареві, де зібралось біля півтисячі людей. У своїх промовах вони вимагали негайно звільнити всіх політв'язнів. Крім того, чинна влада була піддана жорсткій критиці за невиконання передвиборних обіцянок.

Голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Володимир Манько у своїй промові на віче, зокрема, зазначив, що "під час передвиборної кампанії Партія регіонів та її лідер брехали, коли обіцяли покращення життя, оскільки одразу ж після приходу до влади ціни поповзли вгору, а зупинити їх зростання влада не бажає". "Партія регіонів встановила в Україні режим національної та соціальної несправедливості. Вона привласнює собі левову частку суспільного блага, а нам, українцям, кидають крихти. Тому й не має розвитку на державному рівні наша мова, книжка, культура. Тому й ліквідовуються україномовні школи", – сказав Володимир Манько.

Після віче, вишикувавшись у потужну колону, мітингувальники пройшли Хрещатиком до Адміністрації Президента. Під час ходи кияни та гості столиці могли чути наші гасла: "Ми прийдемо – порядок наведемо!", "Геть політичні репресії!", "Звільнити політв'язнів!" тощо.

В акції взяла участь також Чернігівська обласна організація КУН. Її голова Валерій Рябченко, у своїй промові біля Адміністрації Президента сказав, що "сьогодні необхідно активізувати зусилля опозиції для боротьби з неукраїнським режимом". "Приємно бачити багато молоді, яка й повинна стати в авангарді цієї боротьби", – підкреслив Валерій Рябченко.

До Адміністрації Президента було передано резолюцію акції.

Прес-служба КУН

позиція

Євген ЛУПАКОВ: РЕГІОНАЛИ НЕ МАЮТЬ ПРАВА ДІЛИТИ ПОЛЕГЛИХ ЗА УКРАЇНУ НА "СВОЇХ" І "ЧУЖИХ"

Рівень "проффесіоналізму" нинішніх так званих "народних" депутатів від Партії регіонів не перестає вражати своєю безграмотністю та антиукраїнським духом... Вибірковість в увічненні пам'яті загиблих воїнів, яка запропонована у Постанові Верховної Ради України "Про Національне військове меморіальне кладовище", є ганебною, зокрема, і з точки зору моралі. Про це заявив заступник Голови Конгресу Українських Націоналістів, капітан першого рангу Євген Лупаков.

"Відомий українофоб Колесніченко чомусь вирішив, що він має право ділити полеглих за Україну на "своїх" і "чужих" і відтак вирішувати, хто достойний бути похований на Національному військовому меморіалі", – підкреслив Євген Лупаков.

На його думку, ця постанова продовжує лінію чинної влади на розкол українського суспільства не лише серед живих, а й серед мертвих. "У цьому "документі" жодним словом не згадано про українців, які воювали в армії УНР, УПА та інших збройних формуваннях, що дійсно відстоювали незалежність України. Хоча саме завдяки їхній жертовності ми сьогодні живемо у суверенній державі", – наголосив заступник Голови КУН.

Окрім цього, він вважає, що Биківня, яку запропонував Колесніченко як місце розміщення кладовища, не підходить для цього, бо лише за часів радянської окупації на колишніх цвинтарях будували школи, парки відпочинку тощо.

"Биківня є місцем вшанування загиблих від репресій комуністичної влади українців. Биківнянські могили стали символом засудження тоталітарної комуністичної системи та ідеології. Очевидно, Колесніченко вирішив нівелювати значення цього місця, запропонувавши розмістити там ще одне кладовище національного значення", – сказав Євген Лупаков.

На початку 90-х років минулого століття КУН разом із Спілкою офіцерів України вже порушував питання про створення військового меморіалу в межах Києва. Тоді ж було запропоновано і "Положення" про цей Меморіал, де чітко було визначено, що на такому Меморіалі можуть бути поховані лише військовослужбовці Збройних сил України та інших військових формувань України і перепоховані українські герої – борці за волю України. Для поховання військовиків німецьких чи то радянських вже є визначені відповідні місця поховання.

На переконання політика, зараз наша держава не є готовою створювати загальнонаціональні військові меморіали, тому що не всіх борців за волю України визнано на офіційному рівні.

Прес-служба КУН

Володимир МАНЬКО: МИ ТРИМАТИМЕМО ПІД КОНТРОЛЕМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ ДОСТУПНОГО ЖИТЛА ДЛЯ МОЛОДІ

Питання молодіжного кредитування в Україні нарешті зрушило із мертвої точки. Так вважає голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Володимир Манько.

"Молодіжна референтура Конгресу в квітні цього року під Адміністрацією Президента проводила акцію проти згортання урядом Азарова програми молодіжного житлового кредитування. Тоді ми передали офіційний лист до Президента України з вимогами виконувати свої передвиборчі обіцянки щодо забезпечення молоді доступним житлом", – каже Володимир Манько.

Він розповідає, що на час проведення акції з початку 2011 року уряд не виділив жодної гривні Фонду молодіжного будівництва.

Нарешті Конгрес отримав відповідь на своє звернення за підписом першого заступника Глави Адміністрації Президента Ірини Акімової, в якому йдеться про те, що "на виконання Державної програми забезпечення молоді житлом передбачається виділити з державного бюджету на пільгове кредитування 60 млн грн., а на сприяння молодіжному житловому будівництву має бути спрямовано близько 200 млн грн. бюджетних коштів".

"Під тиском громадськості, зокрема і активістів нашої партії, крига, здається, скресла, але цього недостатньо, – переконаний Голова Секретаріату КУН, – бо, по-перше, цих коштів вистачить лише для кількасот молодих українців, тоді як житла потребують понад мільйон молодих сімей. По-друге, цей кредит насправді не є доступним, бо держава відшкодовує лише 30 відсотків від вартості житла, а 70 відсотків має внести молода людина, що в грошовому еквіваленті становить близько 250 тис. грн за двокімнатну квартиру".

За словами Володимира Манька, Конгрес і надалі контролюватиме це надважливе для молодих українців питання та чинитиме тиск на владу, щоб зробити кредитування молодіжного житла дійсно доступним, усунути бюрократичні перепони у наданні кредиту та викорінити корупцію.

Прес-служба КУН

З ПОЛІТРАДИ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КУН

6 червня відбулась політрада Київської міської організації КУН. На засіданні були озвучені рішення Головного Проводу КУН. Особливу увагу було надано питанню створення Наукової ради КУН і КМО КУН.

Голова КМО КУН Юрій Шепетюк інформував присутніх про те, що за дорученням Головного Проводу і Голови Конгресу актив КМО КУН розробив проекти положень про Наукову раду, Економічну раду, Економічну референтуру. Проекти були подані на розгляд Головного Проводу, який їх розглянув і затвердив.

Згідно з положенням про Наукову раду була створена Наукова рада.

Головою Наукової ради КУН обрано першого голову секретаріату КУН, академіка Академії технологічних наук України, професора, доктора технічних наук Геннадія Сіренка. Заступником голови Наукової ради за поданням Голови Конгресу обрано члена КМО КУН, кандидата географічних наук Василя Давидчука.

Згідно із першими завданнями керівництва Наукової ради зі створення наукових рад в обласних осередках КУН створено Наукову раду Київської міської організації КУН, головою обрано кандидата географічних наук Василя Давидчука. У своєму виступі перед присутніми він розповів про завдання і плани Наукової ради.

На політраді також було зроблено звіт про роботу КМО КУН за травень 2011 року, озвучено заплановані заходи на червень і прийнято план із розбудови Молодіжної референтури. Голова КМО КУН Юрій Шепетюк відзвітував перед політрадою про збір членських внесків і їх використання.

В "різному" голова КМО КУН звернувся до присутнього Голови секретаріату КУН Володимира Манька з пропозицією оголосити безстрокову акцію КМО КУН по захисту розкопок Десятинної церкви всеукраїнською.

Юрій Шепетюк відзначив, що Десятинна церква – це святиня не тільки Києва, а всієї України.

"Вважаю, що весь український народ має вставати на захист історичної святині і правди, а авангардом у цій праці повинні бути українські націоналісти", – сказав він. На політраді головам районних організацій було роздано бланки для збору підписів щодо приведення археологічних розкопок фундаменту Десятинної церкви у належний стан та його музеєфікації відповідно до українського та міжнародного законодавства та демонтажу незаконної МАФ – каплички УПЦ МП на території Національного музею історії України.

Після закінчення політради КМО КУН взяла участь в акції протесту проти політичних репресій в Україні.

ЛЕНІНА – НА СМІТНИК ІСТОРІЇ

Більше ніж тирічна, напружена робота з ліквідації пам'ятників та символіки тоталітаризму Калинівської організації Конгресу Українських Націоналістів і ВО "Свобода" завершилися успіхом.

Ще на одного пам'ятника кату українського народу стало менше на Вінниччині.

27 травня 2011 року на сесії Калинівської міської ради 21 депутат із різних політичних сил – Партії Регіонів, Батьківщини, Фронту Змін, "Свободи" проголосували за те, щоб прибрати з центральної площі міста Калинівки пам'ятник В.І.Леніну.

Проти проголосувало тільки два депутати. Варто відмітити, що депутатів комуністів у міській раді міста Калинівки немає.

Це гарний подарунок депутатів Калинівки до 20-річчя Незалежності України.

Петро МОРОЗ,
голова Калинівської РО КУН.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ЗА УКРАЇНУ, ЗА ЇЇ ВОЛЮ

ДОБА ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

14 червня 1891 року у селі Зашкові, що на Львівщині, в родині греко-католицького священика народився Євген Коновалець – один із провідних діячів українського націоналістичного руху. Євген Коновалець здобув блискучу освіту: закінчив Українську академічну гімназію, після цього навчався на юридичному факультеті Львівського університету, згодом став студентом Віденського університету. Ще в сьомому гімназійному класі Євген – активіст таємних студентських гуртків "Сокола". Згодом стає секретарем Львівської "Просвіти". Уже тоді він рішуче відкидає облудні ідеї "з чужого поля" – марксизм, соціалізм, космополітичний інтернаціоналізм, виступає проти москвофільства та польського засилля в Галичині. У студентські роки виразно проявляється активна громадянська позиція Євгена Коновальця, його прагнення прислужитися Україні, бути у перших лавах борців за її державність. Він активно працює у лавах Студентського союзу, товариства "Січ", пише статті до часопису "Молода Україна", який базувався на національно-патріотичних позиціях.

У липні 1912 року Є.Коновальця заарештовують у гучній справі "процесу 101 українського студента" у Львові. Місцеві поляки називають його "новітнім гайдамакою", українці – "впертим Євгеном". З 1912 року він перебуває на службі в австрійській армії, отримує звання хорунжого, ініціює створення студентського товариства під назвою "Січові стрільці", стає його ідейним провідником.

Під час Першої світової війни Євген Коновалець відзначився у боях проти військ Російської імперії у лавах Легіону Українських Січових Стрільців. Під час жорстокого бою на горі Маківка 1915 року, де загони УСС героїчно билися з переважаючими силами ворога, потрапляє до російського полону. Згодом його переводять до табору військовополонених у Царицині. Звістка про лютневу революцію 1917 року та про постання в Україні національної влади – Центральної Ради кличе його на Батьківщину. Долаючи неймовірні перешкоди, Євген Коновалець у липні 1917 року прибув до Києва, де зустрівся з Миколою Міхновським.

У Києві Євген Коновалець формує Курінь Січових Стрільців, в якому на кінець 1917 року нараховувалося близько 500 бійців. Він послідовно бореться за здорові основи української армії, запроваджує жорстку військову дисципліну, виступає проти "солдатських рад", виборності старшин, "партійництва" у війську. Курінь Січових стрільців придушив більшовицький заколот, який був спровокований московськими агентами в Києві наприкінці січня 1918 року. Таким чином Центральна Рада одержала можливість завершити переговори у Бресті.

Під час повернення уряду та військ УНР до столиці першими ввійшли в Київ частини Січових Стрільців полковника Євгена Коновальця. Під його орудою Курінь здійснив багато успішних військових операцій, завдав жорстоких поразок червоним окупантам. Так, у бою під Мотовилівкою 18 листопада 1918 року він знищив понад 600 російських чорносотенців. Курінь 27-річного полковника Євгена Коновальця незабаром виріс у дивізію, далі – у Корпус (20 тисяч вояків) Січових стрільців, який став найбоєздатнішою частиною Армії Української Народної Республіки.

Проте сили були нерівними, і не тому, що апріорі "встояти не було сили", – насправді потужний потенціал формування Української армії не зуміла використати Центральна Рада. До того ж, у поразці визвольних змагань немає провини полковника Коновальця: українські вояки змушені були спокутувати фатальні помилки керманичів Української Центральної Ради, які у 1917 році виявили дивовижну некомпетентність у сфері військового будівництва, втратили унікальний шанс сформувати чисельну українську армію.

Після падіння УНР Євген Коновалець не втрачає волі до боротьби. 1920 року у Празі він скликає з'їзд українських старшин, на якому було створено Українську Військову Організацію (УВО). 1921 року Є.Коновалець повертається в Галичину та бере на себе безпосереднє керівництво Організацією. Упродовж 1920-х років УВО була ядром українського національно-патріотичного руху. Маючи широкий діапазон діяльності: від силових акцій до просвітницької роботи, УВО чинила шалений (і головне – успішний!) опір полонізації західноукраїнських земель, поширювала діяльність і на Наддніпрянщину.

Завдяки титанічним зусиллям Євгена Коновальця відбувається консолідація націоналістичного руху. 29 січня – 3 лютого 1929 року на Першому Конгресі Українських Націоналістів шляхом злиття УВО та інших українських націоналістичних організацій була створена потужна та монолітна Організація Українських Націоналістів (ОУН). Тоді ж Головою Проводу ОУН одноголосно обрано полковника Євгена Коновальця. Він рішуче береться за розбудову Організації. Основою визвольної боротьби полковник бачить революційний шлях і чітку орієнтацію лише на власні сили.

"Як не буде в нас сили, не осягнемо нічого, хоч би все найкраще для нас складалося. Якщо будемо мати силу, тоді вийдемо побідно з найгіршого лихоліття і здобудемо все, що нам треба", – вважав Провідник ОУН. Під його керівництвом ОУН стрімко нарощувала свою потугу, вникаючи у всі сфери життя західноукраїнських земель. Резонансні силові акції, масштабні пропагандистські кампанії, кропітка та системна просвітницька робота – все це сприяло ОУН стати вагомим фактором впливу на окупованих українських землях.

Активна діяльність Коновальця по консолідації національно-патріотичних сил та його стратегічний курс на створення Української Самостійної Соборної Держави викликали цілком зрозуміле занепокоєння і в польських, і в совєтських окупаційних властей: діяльність ОУН під проводом Євгена Коновальця загрожувала їхньому пануванню на українських землях. Вбачаючи в ньому смертельно небезпечного і могутнього ворога, більшовицьке керівництво наказало його ліквідувати. 25 травня 1938 року Євген Коновалець був підступно вбитий у Роттердамі совєтським агентом Судоплатовим.

Проте своєї стратегічної мети московські вбивці не досягли. Організований український націоналістичний рух продовжував набирати силу, навіть незважаючи на розкол ОУН, який відбувся через два роки після загибелі Коновальця. Титанічна постать Євгена Коновальця назавжди залишилася для українських націоналістів моральним орієнтиром. І нині нас надихає заповіт Провідника "…уміння ставити вище добро Нації і Організації над свою особу; супроти ворогів – безоглядність; супроти громади – усвідомлення про потребу гідної боротьби за волю. В Організації – щирість, не плазунство, а критика – для добра Організації, а не особистих амбіцій. Ми даємо новий почин і мусимо внести нові методи праці на українських землях…"

Доба Євгена Коновальця триває. Її продовження – в чесному служінні Україні кожного з нас....

Л.ВОРОНЕЦЬ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ПОЗИЦІЯ

НА ЗАХИСТ ДЕСЯТИННОЇ ЦЕРКВИ

триває безстрокова акція українських націоналістів

Четвертого червня Київська міська організація Конгресу Українських Націоналістів спільно з УНП та Українською партією провели акцію протесту біля незаконно збудованої на території Національного музею історії України, поблизу фундаменту Десятинної церкви, каплиці УПЦ МП.

Під час акції була утворена ініціативна група відповідно до статті 9 Закону України "Про місцеве самоврядування", ст.12 Статуту територіальної громади міста Києва та пп. 11, 12 положення "Про місцеві ініціативи у м. Києві".

Метою ініціативної групи є збір підписів із вимогою до Київської міської ради розглянути на VII сесії VI скликання проект рішення, що виноситься в порядку місцевої ініціативи. Головою ініціативної групи обрано Віктора Горбача – голову Шевченківської РО м. Києва УНП. В ініціативну групу ввійшли також члени КМО КУН, зокрема її секретарем обрано Ірину Соколовську – заступника голови КМО КУН.

В акції на захист Десятинної церкви взяв участь заступник Голови Конгресу Євген Лупаков. Він наголосив, що наміри Московської церкви захопити руїни Десятинної церкви і збудувати на них свій храм, всупереч нормам українського та міжнародного законодавства,

вказують на відверту антиукраїнську агресивність цієї церкви.

Негайного демонтажу незаконної споруди – МАФ УПЦ МП вимагали всі промовці і всі присутні члени зібрання. Голова КМО КУН Юрій Шепетюк сказав в інтерв'ю "5 каналу", що проблеми на "Десятинній" є обличчям хижацького "Руского міра", який хочуть збудувати в Україні кремлівські агресори через свого сателіта – УПЦ МП. Він розповів також, що із каплиці, яку злочинці в рясах назвали чоловічим монастирем, неодноразово звучали образи в бік Української держави: "Украіни нєту, єто акраіна, а нє Украіна", "українського язика нєту", "українського народа нєту", а ми, українці, для них "нечелавєкі" (дивіться на www.youtube.com "Обличчя Руского міра").

Юрій Шепетюк підсумував, що ця акція безстрокова – до повного демонтажу незаконної МАФ – каплиці УПЦ МП на території Національного музею України і консервації та музеєфікації фундаменту Десятинної церкви згідно з нормами українського і міжнародного законодавства.

Прес-служба КМО КУН

ПІСНЯ ПТАХА, ЩО НЕ ВМИРАЄ

Леся РУПНЯК

Київ. Хрещатик. Нас п'ятеро. Нам легко дихається і приємно розмовляється. Бо ми – вдома, в Україні. Але, певне, не були б ми українцями, якби не хвилювали нас проблеми, які торкаються нашого завтра, бо те, що відбувається довкола нас сьогодні, признатися, не вселяє надії, що ми – останнє покоління мрійників, що ще при нашому житті станеться зміни, за які вмирали і боролися сотні років до нас, що ми зможемо пережити цю благословенну мить, коли Україна-страдниця перетвориться на державу, в якій буде комфортно жити усім українцям. Сьогодні знову задаємо собі якесь одне із стонадцять тисячних "чому?" й намагаємося побачити себе в контексті інших народів, інших країн світу. Нам конче потрібно знайти якусь зачіпку, якусь соломинку в морі сумнівів, щоб не зневіритись, щоб не злякатися, що вже завтра нас може не бути… Як народу, як нації…

Розмовляємо про те, як різко убожіємо духовно, як стрімко розвиваються при цьому процеси, до яких, здавалося ще вчора, ніколи не буде вороття. Великий відсоток українських дітей не відвідує школи. Отже, вони безграмотні. Однак, і серед тих, хто отримує шкільні табелі, свідоцтва й атестати, багато не можуть похвалитися високим рівнем знань. А за якими підручниками вони навчаються? Що корисного як громадяни і патріоти вони можуть з них почерпнути? Молодь нічого чи майже нічого не читає! Та й що має читати, коли українська книжка стала не доступною за ціною, а загальнонаціональної преси просто нема. І це ще одна сходинка вниз, до духовної катастрофи. Спивається село… І місто також… Зрештою, щось діється з усіма нами, бо байдужіємо так сильно, аж самим гидко. Але – байдужіємо. Гинуть, зникають наші традиції, бо ми їх не підтримуємо. Але… що традиції, коли гинуть люди: заробітчани – в чужих краях, бездомні – на вулицях, а ще – в бійках, від пиятики, від наркотиків та, як кажуть у народі, з дурної голови. Та ще вмирають від хворіб, з якими наша зубожіла медицина не може дати собі ради. Гине наша мова, бо учні українських шкіл чомусь заговорили російською. Калічено, брудно. Причому в місцях, де вона ніколи й не звучала. Зате "іноземний" телевізор звучить у нас у кожній хаті. І результат цієї науки не забарився. Гине українська пісня, бо вона з однієї з найпрекрасніших у світі за своєю мелодикою раптом стала неформатною. І, в контексті духовності не можу не згадати про зруйновану українську економіку, відродження якої все далі й далі відсувається (чи унеможливлюється?) через замкнуте коло: поки в нас ще не вимерли фахівці – нема грошей на відродження промисловості, коли (?) у нас з'являться гроші – в нас уже не буде фахівців, бо більшість нинішніх випускників вишів назвати такими можна хіба що умовно.

Ми розмовляємо, сперечаємось, намагаючись вникнути в суть проблеми, її корінь. Ми навіть не лаємо владу, хоч розуміємо, що вона, при бажанні, могла б багато змінити у цьому житті. Зрештою, проблема не у владі, яка змінюється з кожними виборами, а в нас рядових українцях, які становлять плоть і кров цієї держави. Намагаємося, кожен в силу свого бачення, дати відповіді на ці запитання. І раптом я розумію: попри велику кількість точок дотику, спільність поглядів та інтересів, нам дуже трудно прийти до єдиного висновку через приналежність до різних поколінь. І власне не вік (середній, молодий і юний) тому причиною. Ми належимо до різних епох. За двадцять років незалежності виросло покоління, якому від батьків не передалося або передалося в незначній мірі знання і розуміння тих процесів, які відбувалися (і відбуваються) з нами з кінця 80-х років. Адже навіть добре розуміючи, що в цієї драми духовного занепаду є режисер, важко розібратися в складних процесах новітньої історії, особливо, якщо світ, який до того мав лише дві барви – чорну й білу, тепер, за логікою, мав би бути просто сонячним. Але й на сонці є плями, правда, їх не видно неозброєним оком. Нашою зброєю мають стати знання. І перед усім історії. Вона – найкращий учитель. І поки кожен з нас не постановить собі стати її добрим учнем, ми не тільки не просуватимемось вперед – ми будемо опускатися на дно.

Зрештою, ми, наводячи безліч фактів, зробили цей висновок. Я ж пропоную таку гімнастику мозку для всіх наших читачів. А урок історії проведемо в Добромилі, невеличкому галицькому містечку Старосамбірського району на Львівщині.

Отже, на середній частині Сянсько-Дністровської рівнини, коло підніжжя вододільного горба, що розділяє верхів'я рік Вирви і Вигора, розміщене поселення Саліна. Перша письмова згадка про нього датується 1300 роком. Це місце багате покладами кухонної солі. З давніхдавен з горба на долину текли солоні струмки. Згодом тут почали розробляти соляний промисел. У XVI столітті в Саліну за сіллю вже приїздили купці з Сілезії та Угорщини. А наприкінці XVIII – за часів Австро-Угорщини – це вже було повноцінне виробництво, яке перейшло у власність держави. Тоді ж було розширено виробничі та складські потужності, збудовано адмінбудинок, дах якого вінчала вежа з годинником, тут же, до речі, було розміщено й церкву. Збоку ще збудували каплицю, а також житлові будинки для працівників. Радянська влада дістала у спадок копальню з чотирма шахтами. Все це розташоване було в мальовничій місцевості, засадженій садами. Високо на пагорбі знаходилися дуже чисті озера, з яких вода самопливом подавалася в шахти.

Навіть у страшному сні нікому не могло приснитися, що цей райський куточок, який так щедро обдарувала природа, увійде в історію, як могила, як місце нелюдських страждань, жахливих тортур ні в чому не винних людей. Але – сталося. Більше, ніж півстоліття місцеві мешканці пошепки передавали своїм дітям страшну правду про те, які "блага" принесли "визволителі" на своїх штиках. А явити її усім відразу випало тендітній милій жінці, мешканці Добромиля – Марії Прокопець, яка віддавна мріяла писати. Свій талант виколихувала і плекала поволі, щоб враз представ перед людьми на повну силу. А до того – набиралася вражень, нанизувала їх, як перли, на нитку пам'яті. Була серед тих коралів і намистинка Саліни.

– Про Саліну знала з маленької дитини, – розповідала мені при зустрічі. – Якось до тата прийшов знайомий, мені було цікаво біля дорослих, і я бавилася, прислухаючись до розмови, з якої розуміла, звичайно, не багато. Але той чоловік чомусь дуже пильно дивився на мене, а потім узяв на коліна, пригорнув до грудей і сказав, як простогнав: "Господи, чи побачу я ще свого Юрка?". Мене тоді мало зворушили ті слова, це тепер уже розумію, що страшенно тужив за сином, якого, очевидно, втратив. Мою увагу привернув шрам, навіть не шрам, а вм'ятина, ніби від обуха сокири на його чолі. Я торкнулася пальчиками тієї мітки й наївно запитала: "А звідки у вас, вуйку, той знак?". "То пам'ятка про те, що я побував у пеклі", – відповів. Так я вперше почула про Саліну.

Письменниця з Добромиля Марія ПРОКОПЕЦЬ

Марія Прокопець розповіла також, що походить з Хирова, що тато її був членом ОУН-УПА, а тому родина змушена була ховатися перед владою. Жили під чужим прізвищем. Дівчина підросла й вирішила вступити до муз-училища.

– Ми були першим повоєнним випуском, – згадувала. – Я дуже хотіла повернутися до Хирова, але там не було музичної школи, і мене скерували на роботу в Добромиль. Так з часом я вивезла батьків у прикордонну зону. Але душею вони залишилися в Хирові. Той Хирів не виходив з нашої хати. Як почнуть з весни: "А у нас, у Хирові, вже вишні цвітуть", – так аж до кінця зими, поки не переберуть увесь календар, усі роботи, свята, сусідів, родину. Все найліпше і найміліше було в Хирові. Я ж шукала Саліну. Спочатку місце, а потім людей, які про нього пам'ятали.

Подих волі в 1989 році розбудив приспану пам'ять людей. Тоді, в червні, відбувся перший мітинг-реквієм на Саліні. А в 1995 вийшла друком книжка "Саліна", авторами якої стали Йосип Лось, Марія Прокопець і Дмитро Лапичак. До неї увійшли розповіді очевидців злочину на соляних шахтах та аналогічних злочинів більшовиків по цілій Україні, публікації тих часів, матеріали мітингів-реквіємів на Саліні з початку 90-х, а також оповіді про героїв цього краю, які загинули в різні роки за волю України. Матеріали, власне, подані так, щоб ми могли задуматися: хто ми, навіщо живемо на цій землі і якими маємо бути, щоб ці страхіття ніколи не повторювалися.

Тепер уже загальновідомо, що на початку другої світової війни більшовики, відступаючи перед фашистами, сіяли довкола себе смерть. Однак, не ті, хто пішов на них війною були об'єктом їхньої "уваги", а мирне населення, українці – і ті, які сиділи по тюрмах (а їх тоді чи не найбільше сиділо "за політику", тобто за те, що хотіли бути вільними), і ті, кого "під настрій" впіймали на вулиці, витягли з рідних хат, і ті, кого обманом заманили на роботу. Всіх убивали, мордували, по-звірячому катували або й живцем закопували в землю чи просто присипали трупами. Шахти Саліни – лише одне з місць вічного спочинку мучеників, лише один штрих до цієї сатанинскої вакханалії смерті. Сьогодні нам важливо знати й інше: якими були українці, що їх так боялися (бо тільки зоологічний страх може змусити людину забути про свою подобу), що їх хотіли стерти з лиця землі. І якими залишилися.

Меценат Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ

...Кожна розповідь "Саліни" додає щось до цього колективного портрета. Ось іде старий гуцул в національній убері. Іде легким кроком, бо взутий у шнуровані постоли, голова високо піднята. Він весь наче відсторонений від цієї драми життя, його дух витає десь значно вище. Ось забирають з хати господаря, він ще не знає, що збирається в останню дорогу, але, пригортаючи голівку доньки, шепоче їй, щоб застерегти: "Слухай маму і стережися москалів". Ось юнак, ще зовсім дитя, він знесилений і воліє впасти, але його надійно підтримують руки товаришів по нещастю. Робітник, батько п'ятьох дітей, наївно вірить, що його кличуть до солеварні, щоб виплатити зарплату: "А воно, видно, большевики добрі люди: хоч війна почалася,

хочуть віддати людям зароблені гроші". Можна тільки уявити стан його душі, коли в пошуках захисту від енкаведистів, які звинуватили його в дезертирстві, кинувся до директора, а той заявив, що... не знає його. Вчитель гімназії, який організував сільську молодь у "Просвіту" і "Луг", приймаючи мученицьку смерть, пророкує ворогам загибель.

Паралельно вимальовується й інший образ: машина, з кузова якої капає кров; скривавлені молотки з довгими ручками, в окремі з яких повбивані гострі цвяхи – "кажуть, тими молотками вбивали людей і серед катів була жінка"; розп'ята на стіні костелу людина; солдат, який п'є воду на очах конаючого від спраги в'язня, вдаривши його перед тим флягою в обличчя; оскаженіла жінка бухгалтера, яка з наганом у руці змушує селянок прати намочені в людській крові халати... Два конвоїри, які відпускають приречених і самі втікають від господарів...

Пам'ятник жертвам більшовицького терору, похованим в шахтах Саліни

І страх, який передається з уст в уста, від хати до хати, і поселяється в людях на десятки років: "Мовчіть, мовчіть, мовчіть..."

– Гадаєте, легко було зібрати цей матеріал? Вже в 90-х, на початку нашої незалежності люди боялися розповідати про ці події, багато хто не називав своїх прізвищ, – каже Марія Прокопець.

Але за кожною розповіддю постають люди, сповнені почуття власної гідності, незалежні, горді. Те, що зараз ми називаємо героїзмом, – для них обов'язок, буденність. В окремих ситуаціях вони обережні ("сховалася за корову", "присів у рові"), але ніколи – черстві, байдужі. В кожному – від найменшої дитини до літнього дідуся чи бабусі – сидить міцний національний стрижень.

...Минулого року Марія Прокопець видала ще одну книжку, здається вже сімнадцяту (вона таки стала письменницею!), "Небо не мовчатиме".

– Я пишу для дітей і дорослих, – розповідала. – Але якщо дитину краще вводити в це складне і нелегке життя через браму казки, гри, поезії, то все адресоване дорослому читачеві має в своїй основі реальних людей і їх життєві історії.

Спробуємо й ми подивитися на сучасних українців очима письменниці. Своєрідним заспівом до книжки є оповідання "Поки ще не запізно". Тільки переживши страшну автомобільну катастрофу, з якої врятувалися лише вона з дочкою, Руслана, головний лікар клініки, переосмислила своє життя, і зрозуміла, як багато разів вона зрікалася Бога, причому, як їй здавалося, з найкращих інтенцій. А він, милосердний і всепрощаючий, з усіх пасажирів порятував саме її, щоб прикладом свого життя могла змінювати життя інших.

Будьмо з Богом! Живімо за Його законами! – аж кричить до серця кожного з нас оповідання "Відповідь неба". Радянська влада залишила свій кривавий слід не лише в історії, вона покалічила душі людей. Страх, посіяний масакрою, глибоко заліз у них. "Мовчіть..." – і не казали навіть своїм дітям, які разом з молоком матері всмоктували ідеологічну мовчанку, та й досмокталися до того, що почали ділити Бога, здіймати руку на святині, злом віддячувати за добро.

Але мовчать люди та не мовчатиме небо. Рано чи пізно кожен з нас стане на Божий суд. Така ж квінтесенція й коротенької новели "Гіркий смак спокути".

Тут, уже мимоволі, повертаюсь думкою до тієї нашої розмови на Хрещатику. Марія Прокопець своїми оповідями дає відповідь на окремі наші "чому". Зламані, скалічені долі і душі. Хтось злякався, хтось пристосувався, хтось пішов шляхом найменшого опору. А діти виросли покручами, моральними каліками. Самі того не знаючи, вони покутують гріхи батьків.

– Ми разом визбираємо те каміння, сину, разом і побудуємо церковцю, – каже герой цього оповідання маючи на увазі каміння, розкидане його поколінням комусь на догоду, і той храм душі, який ми зобов'язані збудувати тепер разом із своїми дітьми.

Мусимо не тільки ненавидіти своїх ворогів, але й навчитися прощати їм, бо вони самі не знають, що чинять, – до такого висновку приходимо разом з героїнею новели "Радість очищення". І в цьому теж запорука майбутнього.

Центральною в книжці, на мою думку, є повість "Птах, що не вмирає". Бо вона – про наших з вами сучасників. Різними шляхами йдуть вони по своїй життєвій дорозі. Комусь випав шлях мученицький, і виявилося, що каторгу легше пережити, ніж зраду. Особливо, коли зрадник – ти сам. Хтось не пройшов випробування грішми, хтось – славою, а когось Бог нагородив значно ціннішим скарбом – талантом. Однак до кожного приходить момент істини, коли треба складати іспит совісті. З людьми різних поколінь і різних доль зустрічаємося на сторінках повісті, але в кінцевому результаті всі вони цей іспит складають. А склавши, чують переможний спів Птаха. Задекларований як птах кохання, він виходить далеко за рамки образу, це – птах невмирущості, патріотизму, це голос совісті і поклик рідної землі. Ще одна болюча тема – спивається українське село. До цього призводять і бідність і великі статки. Особливо, коли в підмурівку – бездуховність, порожнеча, породжена як браком справжньої освіти (не дипломів), так і браком виховання. Правда, всі оповідання Марії Прокопець на цю тему мають оптимістичну кінцівку. Або вселяють надію на неї. Однак у них виразно звучить засторога: опам'ятайтеся, навчіться відрізняти справжні цінності від фальшивих.

Будинок на Саліні, в якому після війни був розташований дитячий санаторій

І знову, вже в котрий раз повертаюся подумки до цієї розмови на Хрещатику. Щось недобре діється з нами усіма – хвилюються старші, і я признатися, поділяю цю думку. Все під контролем історії – каже молодь, – адже подібне пережило багато народів і багато країн. Але з якими втратами! – ніяк не можу заспокоїтись. Можливо, поволі відходить те, чого нам не потрібно? – не здаються молоді. Чого не потрібно? Мови? Традиції? Пісні? Що ж залишиться тоді від нас?! Але ж процеси глобалізації... Вони нам не підвладні. Тому, як гласить народне прислів'я, не тратьмо, куме, сили...Але ж ми – не бидло, ми маємо великий історичний досвід виживання, акумулювання сил і перемог! Чому оцим занепадницьким настроям не було місця в часи, значно важчі? Та ж ми на зло ворогам зберегли свою мову, свою культуру, свої звичаї і традиції. Чому ж тепер, у своїй хаті... Та, власне, тому, що в своїй. Ми розслабилися. Не очікували удару під рідним дахом, в спину. І приспали пильність. Вічно голодні і жадібні на щось гарне, ми надали грошам (вірніше, їх відсутності) більшого значення, ніж вони цього заслуговують, відсунули на задній план те, що власне робить нас людьми – потреби своєї безсмертної душі. Але ж це тільки мить. Головне – ми не втратили найдорожчого – генетичного коду нації. Огляньтесь навколо. Як багато молоді почало носить вишиванки. Це не просто данина моді. Це, можливо, навіть підсвідомий відгук на поклик птаха вічності. А скільки чудових юнаків і дівчат збирається на різні фольклорні фестивалі, зокрема, що їх проводить Олег Скипка. Інша річ, що мало серед нас таких поводирів. Вже те, що мої юні друзі роздумують над цими питаннями, намагаючись підвести під них науковий грунт свідчить, що це добра, надійна зміна.

– Знаєте, – знову згадались мені слова Марії Прокопець. – Я часто думаю, що нам слід зробити, щоб перестати бути пішаками в чужій грі. Й приходжу до висновку: зовсім мало, але це "мало" потребує неймовірних зусиль. Треба, щоб кожен на своєму місці був громадянином і патріотом, щоб робив свою вправу з відкритим серцем і чистими помислами, дбаючи на цій маленькій ділянці про народ, про свою землю. Навіть мама, виховуючи свою дитинку, повинна пам'ятати, що її син чи донька, є одночасно сином чи донькою України. Я тішуся, що таких людей у нас з'являється що раз більше. Часто зустрічаюся з учнями шкіл і бачу, що вони дістають гарне виховання. Мають і кого наслідувати. Я вже свого часу згадувала про нашого земляка Андрія Лопушанського. Але не бачу нічого злого в повторенні. Звичайний наш хлопець, який вибився в люди. Міг би й носа задерти. А він хоче краєві прислужитися, землі, яка його виколисала. Шкода лише, що послідовників майже не має, а гуртом ми могли б дуже багато.

Якби кожен прагнув почути пісню птаха, що не вмирає.

ПОГЛЯД

ГРЕЧКА, ЦУКОР... ОЛІЯ?

Два роки тому Україна зібрала найбільший за всю свою історію, включаючи і радянську, врожай зернових культур (53,4 млн. тонн) і перетворилася на одну з трьох провідних аграрних країн світу. Впродовж лише одного року перебування при владі "команди професіоналів", наша держава цілком втратила свої позиції не лише в аграрному секторі світової економіки, але й покинула десятку країн-головних експортерів зброї. Таким чином. провали економічної політики нової влади відбулися на всіх фронтах і напрямках.

Після того, як у країну "братів незрячих гречкосіїв" (Т.Шевченко) непорушний правлячий блок комуністів і олігархів-капіталістів почав ввозити гречку з Китаю (?!), я опублікував статтю з промовистою назвою "Оголосіть, будь ласка, увесь список". В ній з "геніальною прозорлівостью", майже як серійний вбивця і головний "комуняка" Сталін, передбачив, що за гречкою, "в одне місце" скоро піде й цукор. І ось нове повідомлення від того самого "непорушного блоку" шанувальників червоних прапорів і георгіївських стрічок: Україна починає ввозити цукор з Бразилії. Хіба це не маразм? Хіба це не повний провал економічної політики "комуністів" вкупі з "регіоналами"? Ти хоч обмотайся георгіївськими стрічками від голови до п'ят, а коли в голові нічого немає, можна поставити ще хоч сотню пам'ятників Леніну і Сталіну, але після цього зникне й олія.

Я вже бачив ошалілі очі покупців, які дивилися на капусту по 62 гривні і картоплю по 50. Хіба можна так знущатися над народом? Ну, нехай пояснить мені, доктору наук "від" економічної і соціальної географії Масляку, доктор, не знаю яких наук, пан Азаров, яким чином, доставлені в Україну за 20 тисяч кілометрів банани є дешевшими за картоплю, капусту і яблука, вирощені за 20 кілометрів від Києва, Харкова чи Одеси. Поясніть нам, будь ласка. Нєкоториє ж, нє панімают.

Розумію, що ви своє повне невміння керувати державою, всі свої провали хочете перевести в площину червоних прапорів, георгіївських стрічок і пам'ятників збоченцям, сифілітикам і серійним вбивцям Лєніну і Сталіну. Але ж це, за вашими ж висловами, хіба що для "біомаси" і "лохов подзаборних". Будь яка психічно нормальна людина розуміє, що проблеми з гречкою, цукром та олією саме й пов'язані з тим. що у вас голова зайнята всілякими ілюзіями і утопіями, а не конкретними справами. Прийняти антиконституційний закон про вивішування прапорів колишньої "страни дураков" набагато легше, ніж розробити, обговорити і прийняти пакет законів, які б регламентували і стимулювали розвиток економіки держави. Очевидно, що нинішня влада виявилася абсолютно неспроможною керувати державою і має піти у відставку.

Замість того, щоб зайнятися конкретними економічними проблемами і щоденними потребами громадян, влада "ганяється" за Тимошенко чи мордує Луценка. Я не знаю, кому не зрозуміло, що від цього не знизиться ціна на бензин, не зменшиться державний борг, не впаде ціна на всі види товарів. Ну, не вмієте чи не хочете ви раціонально керувати державою, не розумієтеся на економіці, не знаєте, що робити з ціною на бензин, звільніть місце для тих, хто знає, вміє і хоче.

Гаслом нинішнього дня, поки ще ситуація не вийшла з-під контролю, а до цього справа стрімко наближається, має стати: правлячу коаліцію комуністів і олігархів-капіталістів у відставку! Справедливі і чесні одночасні вибори всіх гілок влади! Якщо це гасло в найближчий період не буде реалізоване, нас чекають великі суспільні катаклізми.

Петро МАСЛЯК

ГЕРОЯМ СЛАВА!

Нещодавно біля пам'ятника Січовим Стрільцям – воїнам ОУН-УПА відбулося вшанування героїв, полеглих за Україну.

ШАНУЙМО ПАМ'ЯТЬ МИНУЛОГО – СЬОГОДНІ І ЗАВЖДИ!

"Сьогодні у Вінниці ми зібралися, щоб належним чином вшанувати наших попередників, які полягли за волю України, – сказав Віталій Гусар, голова Вінницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів. – Кровожерна Москва не прощала нашим лицарям їхніх героїчних вчинків. У мартирологі полеглих – імена Степана Бандери, Романа Шухевича, Василя Стуса, В'ячеслава Чорновола, Олега Ольжича, Олени Теліги та мільйони українок і українців, яких знищила Московська імперія. І сьогодні, у XXI ст., коли знову імперська Московія загрожує Україні при допомозі цієї неукраїнської влади, ми, українці, роз'єднані. Немає єдності і у нас на Вінниччині. І це правда. Я вважаю, що нічого нас, українців, не навчила історія – третій раз наступаємо на ті самі граблі". Віталій Гусар закликав усіх патріотів Вінниччини до єднання.

Василій Горен – голова Вінницької обласної організації Народного Руху України наголосив на тому, що сьогодні подібні заходи мають на меті закликати

Віталій ГУСАР, голова Вінницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів

молодь повернутися до витоків історії. "Основна мета цього свята – виховати героїзм, дух боротьби за українську державність у молоді, в майбутніх поколінь".

Свято Героїв – це день пам'яті, тому відкриття мітингу-реквієму біля пам'ятника Січовим Стрільцям – воїнам ОУН-УПА розпочалося з хвилини мовчання. Згадували не тільки імена людей, які безпосередньо належали до Організації Українській Націоналістів чи Української Повстанської армії, а й всіх українських патріотів, починаючи з княжих часів і, відповідно, їхніх наступників – козаків Гетьманської Доби, Богдана Хмельницького, Івана Виговського, нашого Вінницького полковника Івана Богуна.

"В цей день згадуємо Тараса Шевченка, – говорив Василій Горен, – який є тим героєм, що збудив українську націю і, який, по суті, один повстав проти царської імперії".

Згадували Олексу Тихого, Олексу Гірника, 60-десятників, які доклали немало зусиль для того, щоб Україна стала незалежною державою. "Згадуємо одного із чільних представників руху – Михайла Бойчишина і славного журналіста – Григорія Гонгадзе і, звичайно, одного із засновників Гельсінської спілки і Народного Руху України – В'ячеслава Чорновола".

Історія – скарбниця наших діянь, свідок минулого, приклад і повчання для сьогодення, застереження для майбутнього. Історія змушена повторюватися, бо ніхто її не слухає, тому треба, аби усі почали прислухатися до нашого спільного минулого і не забували діянь наших з вами дідів і прадідів, які поклали життя заради нашого з вами майбутнього.

Разом з усіма згадувала героїв України
Тетяна КОВАЛЕНКОВА,
фото автора

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

ВІН ДБАВ ПРО ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

Звертаюся до громадськості як перший голова Лікарської комісії НТШ у Львові, заснованої Є.Озаркевичем у 1898 році та відновленої нами у 1990 році.

9 червня 2011 року виповнюється 150 років з дня народження Євгена Озаркевича – автора перших науково-медичних публікацій українською мовою, засновника Лікарської комісії НТШ, засновника і редактора Лікарського збірника – першого науково-медичного видання українською мовою, першого укладача української медичної термінології, першого українця-доцента – викладача медичних дисциплін українською мовою, автора низки наукових праць в галузі внутрішніх і інфекційних хвороб та гігієни, автора першого українського посібника з інфекційних недуг, укладача першого реферативного медичного видання українською мовою, засновника і редактора першого українського санітарно-гігієнічного журналу "Здоровлє", засновника і директора першої української амбулаторії "Народна лічниця", члена Найвищої Ради здоров'я у Відні, представника українських лікарів на міжнародних наукових конгресах, активного громадського діяча "Просвіти" та інших українських організацій.

27 вересня 1991 року Лікарська комісія НТШ і УЛТ провели першу в історії наукову конференцію, присвячену 130-річчю від дня народження Євгена Озаркевича. Відкрили пам'ятну таблицю на перейменованій вулиці Євгена Озаркевича (вулиці, на якій він заснував і протягом тринадцяти років очолював Народну лічницю). Згодом було видано вибрані праці Є.Озаркевича (Львів, 1999). У с.Белелуя відзначено 140 років від народження Є.Озаркевича, стараннями землятства Івано-Франківщини в Києві виготовлено і встановлено пам'ятну таблицю (2001).

Тепер, у рік ювілею видатного українця, закликаємо завчасно підготувати відповідне відзначення цієї дати, важливої для української медицини, науки і культури, для всієї української громадськості, для позбавлення частини українців комплексу меншовартості.

Закликаємо місцеві органи влади провести ювілейні заходи в організаціях "Просвіти", медичних закладах, у медичних середніх школах, бібліотеках, провести конференції, зібрання, лекції, широко представити матеріали про життя і діяльність Є.Озаркевича в пресі та радіо і телебаченні, підготувати відповідні виставки, опублікувати ювілейні матеріали, подбати про надання імені Є.Озаркевича медичним науковим, лікувальним та навчальним закладам, аудиторіям та вулицям, встановити пам'ятні таблиці, при можливості, видати відповідну поштову марку і конверт тощо.

При потребі можемо надати відповідну науково-методичну допомогу.

Ярослав ГАНІТКЕВИЧ,
доктор медичних наук,
професор, дійсний член НТШ у Львові,
лауреат Всеукраїнської премії ім.Івана Огієнка,
Львівський національний медичний
університет ім. Данила Галицького

ДУМКИ З ПРИВОДУ

НЕЗАБУТНІ ВРАЖЕННЯ

Олексій СЛАБЕЦЬКИЙ

Події останнього часу в Україні спонукали мене до роздумів і спогадів. У нашому суспільстві є різні підходи до подій історичного минулого. Так склалося, що українські патріоти привикли тільки "оплакувати" наші невдачі, поразки. Впершу чергу це стосується Берестейської битви козаків, мужності юнаків під Крутами, трагедії Базару та інше. Це, звичайно, має позитивний вплив на виховання молоді. Одначе ми можемо пишатися і багатьма героїчними перемогами, що вписали немеркнучу славу на сторінках нашої історії. Це переможні походи князів Київської Русі, Богдана Хмельницького, славна битва під керівництвом Івана Богуна під Конотопом, бій українських Січових стрільців на горі Маківка, звитяга вояків УПА під Гурбами. Можна іще наводити багато прикладів. І про це нам потрібно частіше говорити.

А ось у наших опонентів – комуністів та інших окремих громадян, голови яких повернені на потилицю, у минуле, до історичного трупа – СРСР, привикли згадувати тільки про свої "побєди", незважаючи на те, якою ціною вони давались. Для них головне – це "...гром побєди роздавайся!.."

От цього року комуністи разом зі своїми прибічниками вирішили на день Перемоги вивішувати поруч з держаним прапором і копію "знамени побєди", яке було піднято над Рейхстагом. А це ж навіть не ювілейна дата, а звичайна річниця тієї події. Верховна Рада України своєю більшістю поквапливо ухвалила таку постанову, запропоновану українофобами.

А чому б тим комуністам було не звернутися до уряду Німеччини за дозволом вивісити "знамя побєди" 9 травня над Рейхстагом поряд з їхнім прапором? Адже саме там, як вони вважають, було поставлено крапку у війні і звільнено Європу від нацистської чуми. Цікаво, що б відповіла Німеччина на таку пропозицію? Комуністам було би доречніше підняти прапор трауру на підступах до Берліну, де Жуков поклав дивізії вояків, кинувши їх на заміновані поля поперед танкової атаки.

Батьки мої мешкали на Волині, у східній її частині. Місцевіть підвищена пологими горбками. Хата стояла на узвишші – небокрай довкола проглядався, мов на долоні, на кільканадцять кілометрів. На віддалі якихось 10 кілометрів на північ проходили траси залізничних та шосейних доріг Луцьк-Рівне. Ось там у перші дні війни гуркотіло та гуло.

Там був рух совєтських військ, а німецька авіація літала вздовж тих трас і скидала бомби. Вибухи були гучні. Літаки були на висоті кількасот метрів. Совєтські зенітки їх острілювали, але за два дні жодного не збили. А їхні снаряди розривалися не біля німецьких літаків, а на великій висоті над нашими хатами. Щастя, що нікому не завдали шкоди. Але на третій день таки збили одного літака і то... свого. Радянських літаків узагалі в небі не було. А тут один десь узявся. Летів він у східному напрямку. Зенітники бачили червоні зірки на крилах. Але їхній командир сказав, що то німецький літак, "покрашен под наш", і наказав відкрити вогонь. Гармати заговорили, і той літак пішов сторчака на землю. Селяни згодом поховали останки пілота.

А на п'ятий день війни, у четвер, ми, дітвора спостерігали щось неймовірне. Пасучи корів, побачили, як десь біля десятої години від гарнізону із заходу на всю широчінь дороги рухається якийсь мурашник. Не знаючи, що робити, ми з переляку збіглися в купку і чекали, що то буде? Через якусь годину та чорна хвиля наблизилася, і ми побачили, що то так відступає у безладі піхота "несокрушімой і легендарной" Червоної Армії. Дотримувались ладу тільки в одному: не йшли переджнивними хлібами, а проходили дорогами, доріжками, стежками, межами. Йшли поодинці, невеликими групками, було кілька організованих взводів. Промчало і кілька вантажівок, вщерть напакованих солдатами. Були зі зброєю, а були без будь-якої зброї, були з непокритими головами і були у кашкетах і пілотках. Видовище було жалюгідне. Ми сиділи принишклі. Недалеко і повз нас проходили солдати. Сонце припікало, а вони, спітнілі, все йшли на схід, на схід... Така масова втеча тривала півдня, хоч поодинокі йшли і у наступні кілька днів. На шостий день, у п'ятницю, пішла нова хвиля відступаючих. З великою метушнею втікала "...броня крепка, і танкі наші бистри..." Вони також ішли півдня щільними колонами. Але по селах, де вони проходили, залишали згадку про себе: то танк вийшов із ладу – покинули, не стало пального – покинули, провалився на дерев'яному містку через струмок і став дибки – покинули. А далі кидали їх десятками через нестачу пального.

Сьомого дня біля нас промчала у східному напрямку механізована колона німців – кілька сотень солдат. А вже 30 червня такі механізовані колони їхали цілий день. Звичайної піхоти не було.

Комуністи і прихильники "совєтской доблесті" та міфів про неї про такі події не хочуть згадувати: їм давай тільки "гром побєди".

Надходить річниця початку німецько-совєтської війни. Вважаю, що нема потреби влаштовувати помпезних заходів з цього приводу, а відслужити поминальні молебні у церквах, піти помолитись на місцях жорстоких боїв. Помолитись за мільйони невинних жертв сталінського та гітлерівського режимів.

А враження перших днів війни затьмарили всі інші події у майбутньому.

м.Київ

ЗА УКРАЇНУ, ЗА ЇЇ ВОЛЮ

З КОГОРТИ НЕСКОРЕНИХ

Марія ГРИЦАЙ,
член Конгресу Українських Націоналістів,
колишня каторжниця Колимського Берлагу,
почесний голова Спілки
політв'язнів Сокальщини

Олесь ВОДИНЮК

і його син Богдан

Для родини, друзів, знайомих він назавжди залишився Олесем...

Народився Олександр Водинюк, син Володимира, псевдо Беркут, 27 листопада 1929 року (записаний 1930 року) в селі Тартакові Сокальського району Львівської області в свідомій селянській родині. Тож виховання одержав патріотичне.

Навчаючись у старших класах Тартаківської середньої школи, Олесь одночасно очолював юнацьку сітку ОУН на Сокальщині. Крім цього, організував бойову групу з п'яти юнаків, які жили легально та через Олеся отримували завдання від районового провідника підпільної ОУН Михайла Панаса – "Жест". Після підпалу колгоспних будівель у селі Тартакові вся група була заарештована 18 вересня 1948 року і засуджена за статтею 54.1а та 54–11 до 25 років позбавлення волі. Олеся Водинюка заарештували у Львові, де він уже два тижні навчався в університеті імені Івана Франка.

Покарання відбував у таборі посиленого режиму на Воркуті. Працював на шахті № 9 майстром-підривником. У цей час політв'язень Михайло Луцик, уродженець Сколівщини, створює в таборі підпільну ОУН, до якої згодом залучає Олеся Водинюка та інших політв'язнів. Олесь очолює референтуру СБ (Служба Безпеки). Організація поширюється на сусідні табори і охоплює, за словами учасника Ярослава Чопа з Сокальщини, понад 10 тисяч осіб. У шахті Олесь має підпільну друкарську машинку, на якій друкує звернення до політв'язнів, листівки тощо. В цьому йому допомагає Іван Рудий з села Двірці Сокальського району, його майбутня дружина Марія Гриців та інші друзі.

Нарешті – 1956 рік. Спеціальна московська урядова комісія працює над розглядом справ політв'язнів. Почалися масові звільнення ув'язнених. 1957 року звільняють і Олеся без права проживання в Україні. Він далі працює в шахті і продовжує підпільну діяльність. Одружується. В нього народжується двоє синів – Богдан та Володимир.

Проте енкаведисти натрапили на слід підпільної ОУН, діяльність якої колишні політв'язні поширювали, вийшовши на волю. Арештовують Михайла Луцика, який, схоже, вирішив свідомо піти на те, щоби ця справа набула якнайбільшого розголосу, і в такий спосіб показати, що боротьба тривала і в концтаборах. 1960 року Олександра Водинюка заарештовують вдруге і як референтові СБ дають 12 років ув'язнення за статтею 64-56-42 КК УРСР.

Покарання відбував у Мордовських таборах посиленого режиму – Ударний П/Я 385/ 10-а тюрма, філіал АЗ ЛК. Працював електриком. Був знайомий з багатьма дисидентами, зокрема з Левком Лук'яненком. Звільнився 1972 року. Повернувся в Україну, але КГБ наказало протягом 24 годин покинути Західну Україну і поселитися в місті Бердичеві, зрозуміло, під суворим наглядом КГБ. Ніхто в Бердичеві не хотів взяти на проживання до своєї оселі сім'ю бандерівця. І тільки з допомогою родини вдалося збудувати хатину. Але спокою не було – шантажі, виклики до КГБ. Один із інакодумців, єврей за національністю, який перебував з Олесем у таборах, після звільнення опинився на Заході, дав інтерв'ю радіостанції "Свобода", під час якого згадав своїх добрих знайомих з Мордовських таборів, у тім числі, й Олеся Водинюка.

Усе це не пройшло повз увагу репресивної системи й спричинило нову хвилю переслідувань, шантажу та викликів у КГБ, які супроводжувалися катуваннями. Один із таких викликів став для Олеся фатальним і – останнім. Кагебіст ударив його в печінку. Олесь пожовтів, а невдовзі появилися симптоми невиліковної хвороби. Помирати привезли його до родини, в рідне село. Восьмого лютого 1983 року перестало битися полум'яне серце патріота, вірного сина України Олександра Водинюка. Його поховали на цвинтарі рідного села Тартакова. Дружина Олеся Марія померла 19 січня 2007 року в м.Бердичів.

До речі, коли в 1990–1992 роках працювала комісія з реабілітації політрепресованих, прорадянське правосуддя в Україні через 50 років усім членам бойової групи ОУН замінило політичну статтю 54-1а, 54-11 на побутову. Навіть посмертно жодний із п'яти членів цієї групи не одержав реабілітації. Яка там справедливість! Адже відбували вони покарання за політичною статтею, були політв'язнями, які боролися за Українську незалежну державу й раптом... побутова стаття, як іронія долі.

Декілька слів про те, як тоталітарна большевицька система розправилася із синами Олеся Водинюка. Старший його син Богдан закінчив музичне училище, був багатообіцяючим юнаком, писав музику, працював диригентом хору в одному із сіл Бердичівського району. Коли він добирався поїздом на роботу, в дорозі на нього напали переодягнені гебісти й жорстоко побили. Другий напад уже вчинили в селі, били так, щоб на все життя залишився прикутим до ліжка інвалідом. Але молодий організм здолав біду. Хоч і з підірваним здоров'ям, через багато років, та Богдан підвівся на ноги...

Другий син Олеся Володимир працював будівельником в Одесі. Раптом, після сімейних конфліктів, молодий, енергійний, він помирає. Причину смерті ніхто не намагався розслідувати. Так большевицька система розправлялася з патріотичними родинами.

Насамкінець хочу наголосити, що патріотичний чин Олеся Водинюка та його друзів житиме вічно в народній пам'яті.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

БОЛИТЬ ДУША

Чи ви, хлопці, спали, чи ви в карти грали,
Що ви Україну ворогам віддали.
А ми і не спали, і в карти не грали,
Лиш до своєї зброї команди не мали,
Бо одна команда пішла за ляхами,
А друга команда за большевиками,
А третя команда вірно воювала,
Вірно воювала, та сили не мала...

Цю пісню мій покійний батько часто співав, як повернувся з війни. Воював під Львовом в Українській Галицькій Армії проти поляків, а потім і проти Червоної армії.

У червні 1942 р. мене, в моїх 16 літ, вивезли до Німеччини. Завезли до великого пана на фільварок. Той мав три касарні (гуртожитки). В одній жили полонені французи, в другій поляки, яких вивезли так само, як і нас, у третій касарні жили ми, українці, білоруси і росіяни. А ще був з нами один полонений поляк з Волині, такий собі Владислав Лупінський. Я поляків запитав: "Чому цей поляк не з вами, а у нас?" – "Бо ми его не хцем". – "Чому?", – питаю? – "Бо он ест комуніста". "Але ж він поляк", – кажу. "Он ест поляк з русков дупов. Ми его не хцем".

А у нас, вже 20 років незалежній Україні, начальники-українці з "русков дупов" нічого українського не пропонують. Скористалися українською символікою і під нею нас душать, насміхаються над українцями.

1946 року мій двоюрідний брат на місце зруйнованої "визволителями" могили Січових Стрільців першого листопада поклав синьо-жовтий прапор. А на ранок приїхало дві машини енкаведистів із псами. Пес обнюхав прапор і побіг до ставка, та брат пішов ставком, водою, і пес слід втратив. А що б йому було, якби його зловили?!

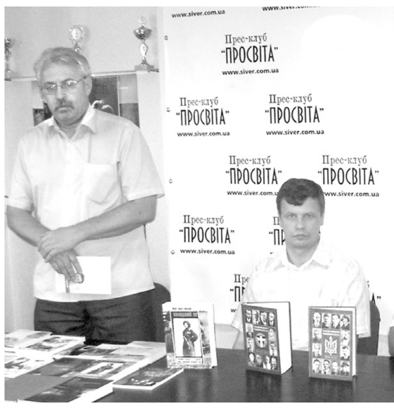
Скільки наших героїв полягло під синьо-жовтими стягами. Вони не були від якихось партій, а воювали за Україну. А вороги під нашими прапорами нас убивають, судять "тризубівців" за Сталіна та Леніна.

2004 року під час Помаранчевої революції скільки людей мерзло за Україну. Ми, люди старшого віку, не могли там бути, але з мізерної пенсії виділялили гроші на ту справу. Хто скільки міг. І що? Розсварилися...

А я собі згадав як ще був школярем і читав одну книжку. Там було написано як два пси замордували зайця, але так жерлися, що не давали один одному його з'їсти. Але тут появився вовк, побив обох псів і з'їв зайця. Отаке-то і з нашими патріотами.

Михайло ЧУБАТИЙ,
м.Івано-Франківськ

НОВІ ВИДАННЯ

"АНТОЛОГІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ" ПРЕЗЕНТУВАЛИ У ЧЕРНІГОВІ

2 червня у приміщенні Всеукраїнського товариства "Просвіта" відбулася презентація двотомного видання "Антологія українського націоналізму".

Голова Чернігівської обласної організації КУН Валерій Рябченко виступив одним із організаторів презентації. Участь у заході взяли упорядник видання, київський історик і публіцист, заступник директора Центру національного відродження Віктор Рог, директор Центру національного відродження ім. Степана Бандери Тарас Рондзістий, громадські та політичні діячі Чернігова.

Окрім згаданого видання, Віктор Рог представив учасникам збору ще кілька книжок, які вийшли останнім часом у видавництві "Українська видавнича спілка ім. Ю.Липи", а саме: "ОУН (бандерівці). Фрагмент діяльності та боротьби" та "Українські Січові Стрільці (УСС): галицькі воїни Архистратига Михаїла" (автор Святослав Липовецький), "Московська отрута" та "Дух Росії" (автор Дмитро Донцов) тощо.

Наприкінці зустрічі відбулось жваве спілкування присутніх із упорядником книги.

Прес-служба Чернігівської ОО КУН

ПОДІЯ

У ХЕРСОНІ З'ЯВИЛАСЬ ПЛОЩА ЧОРНОВОЛА

Ім'я В'ячеслава Чорновола присвоєно площі по Кіндійському шосе. Відповідне рішення ухвалено міською радою Херсона 31 травня 2011 року.

Попередньо пропозиції щодо найменування однієї з площ міста на честь видатного українського діяча В'ячеслава Чорновола розглядала комісія з підготовки та винесення на розгляд міської ради питань щодо найменування (перейменування) вулиць, провулків, проспектів, площ, парків, скверів, мостів та інших споруд, розташованих на території м.Херсона. Протягом місяця на офіційному веб-сайті Херсонської міської ради та її виконавчих органів тривало Інтернет-опитування думки херсонців з цього приводу. За його результатами, більшість відвідувачів сайту – 59,31 відсотка підтримали пропозицію щодо найменування однієї з площ Херсона на честь В'ячеслава Чорновола.

Депутати міськради, враховуючи думку жителів Херсона, проголосували за присвоєння площі по Кіндійському шосе імені В.Чорновола.

Прес-служба Херсонської ОО Конгресу

ПОДІЯ

У ЛУГАНСЬКУ ЗГАДУВАЛИ БОРЦЯ ЗА ЛЮДСЬКУ ГІДНІСТЬ МАРВІНА ХІМЕЙЄРА

4 червня представники Луганського КУН та активісти інших організацій міста вшанували пам'ять американця Марвіна Хімейєра.

У цей день сім років тому Марвін Джон Хімейєр, зварник, власник майстерні з ремонту глушників у Гренбі, штат Колорадо, протестуючи проти сваволі і продажності чиновників і власників великого бізнесу, сів у свій бульдозер, власноруч обшитий бронею, і зруйнував будівлі міської ради, цементного заводу та інших установ, які брали участь у його цькуванні.

Марвін Хімейєр кілька років поспіль марно намагався зберегти свою маленьку справу та землю. Проте корумпований бюрократичний апарат містечка Гренбі, а також представники великого бізнесу, що володіли цементним заводом, вимагаючи у нього поступитись своєю землею заради розширення їхнього підприємства, загнали Марвіна в глухий кут.

Вчинок Марвіна Хімейєра був відчайдушним: він зруйнував 13 адміністративних будівель і завод, після чого наклав на себе руки.

Для мільйонів людей у всьому світі Марвін Хімейєр став символом незламності простої людини перед корупцією і свавіллям великого бізнесу. Також "кілдозер", як пізніше назвали його в пресі, показав "грошовим босам", що шлях визиску і цькування рано чи пізно призводить до руїн, на які було перетворено цементний завод.

Голова Луганської обласної організації КУН Олександр Антонов, який виступив ініціатором вшанування пам'яті американського зварника, переконаний, що "зараз для України причини вчинку Марвіна Хімейєра, як ніколи, стають актуальними. І в цей день, 4 червня, ми нагадали владі про Марвіна Джона Хімейєра і про його броньований "Кілдозер".

На заході перехожим роздавали листівки з історією про Марвіна Хімейєра. Родзинкою акції стала сценка, героїнею якої була маленька дівчинка, яка на електричному бульдозері розбивала символічну стіну з картонних коробок, що відділяє нині українців від нормального людського життя.

К.НОВИКОВ,
Луганська ОО КУН

ТЕАТР І ЛІТЕРАТУРА

ГАРТУЄМО НАЦІЮ

22–29 травня в Херсоні втринадцяте проходив театральний фестиваль "Мельпомена Таврії" – подія, сповнена очікування та несподіваних зустрічей із знаними та маловідомими театральними колективами, драматургами, які традиційно мають успіх на Таврійській землі, та літераторів, ставлення до яких дещо обережніше.

Здавалося, херсонський глядач, "загартований" "Піковою дамою", "Ланжероном одеського розливу" та В. Тендряковим упереджено сприйматиме виставу Івано-Франківського обласного українського музично-драматичного театру імені Івана Франка. Насправді ж вистава за повістю М.Матіос "Нація" (інсценівка Р.Держипільського) викликала глядацький фурор. Сприймали її глядачі напружено-нервово, багато разів переривали вибухами оплесків, підкреслюючи не лише акторські здобутки, а й щемливу правду подій, про які тут, на півдні України, мало знають. Страждання тисяч, навіть мільйонів, українців, що опинилися в "коров'ячих" вагонах, вражає достовірністю і відгукується співчуттям в серцях "східняків".

По закінченню вистави відбулася прес-конференція Марії Матіос та автора інсценівки, головного режисера театру Р.Держипільського (див. світлину) з журналістами Херсонщини. Характерно, що, окрім представників ЗМІ, в приміщення кафе, де мала відбутись зустріч, прагнули потрапити і десятки глядачів, розбурханих трагічним висвітленням подій, які відбувалися в повоєнній Західній Україні. Тож організаторам прес-конференції довелося шукати простоpіше приміщення.

У вступному слові директор Херсонського академічного драматичного театру ім.М.Куліша О.Книга зазначив, що візит іванофранківців не випадковий. Херсонська театральна трупа щойно повернулася з аналогічного фестивалю, який відбувався в Івано-Франківську. Херсонців там приймали привітно. За словами Олександра Книги, "відчувалася певна спорідненість театральних колективів, нерв розуміння і зацікавленості здобутками обох театрів".

Марія Матіос розповіла про незвичайні обставини створення вистави, "де немає нічого випадкового. Прем'єра відбулася 10 квітня 2010 року, саме після трагічних подій, коли під Смоленськом загинула польська еліта разом з президентом Польщі Л.Качинським". Несподівано цей біль перегукнувся з втратами українського народу, описаними в повісті "Нація". В Херсоні відбулася 27-ма вистава за твором М.Матіос і за словами письменниці, яка була присутня на більшості з них, вона жила і помирала разом з героями. "Націю" показали в Кіровограді, Полтаві, Києві. Приїзд у Херсон Івано-Франківського театру здійснювався під супровід перестoрог "доброзичливих порадників", які не радили везти на південь України біль і щем роз'ятренних ран, що залишились у західних містах і селах. Письменниця разом із театром вирішили: варто, і не помилились.

Марія Василівна розповідала, що історія основних героїв "Нації" – реальна. Літературний Довгопол має свого прототипа з тим самим прізвищем, що допомагав бабусі письменниці. Реальні люди і реальні події не настільки однозначні, щоб вимагали негайної покути одних та моральної компенсації інших. М.Матіос зазначила, що намагалася розповісти про це так, аби сьогоднішні люди, які знають про ці події мало або спотворено, почали розуміти, "що ми одна нація, одна рідня і знати правду нам необхідно". Відчувалося, письменниця добирає фрази та інтонації, аби не зашкодити вперше відтвореному у херсонському глядацькому залі розумінню своєї причетності до правдивої української історії, не зрежисованої новітніми політиками у протистоянні "схід-захід. "А це розповідь про час і реальних людей, які жили, коли діяла УПА, чинили утиски НКВС, МГБ, заганяли людей в "коров'ячі" вагони і вивозили в Сибір. Це про той жахливий час, коли стояло дві черги: одні ті, що записувались у колгосп, другі – до Сибіру. Пройшло майже 20 літ від написання "Нації", але з кожним роком ця розповідь стає все актуальнішою. Нині так само стоять дві черги: або записуйся до певної партії, або звільняйся з роботи. Чим не адекватний вибір?".

У херсонській аудиторії прозвучало і таке запитання: "Пані Маріє, а чи не вважаєте ви, що саме цей спектакль розбурхує суспільство, роз'ятрює наболіле, а не навпаки – залагоджує?" Письменниця здивовано відповіла: "А чим ця історія може зашкодити порозумінню? Хіба у виставі звучало: одна кров чистіша за іншу, чи страждання одних кривавіші за страждання супротивників? Смертю смерть поправ, ось що головніше".

Ростислав Держипільський розповів, що вистава "Нація" була своєрідним диптихом, разом із "Солодкою Дарусею" поставленим у 2008-му році. До цих двох планується долучити інсценівку ще одного твору М.Матіос "Майже ніколи не навпаки". Режисер розповів про гастролі театру в Кіровограді і Полтаві, намагання людей зрозуміти: чому вони весь час бунтують, чому по війні вони опинились у жахливих умовах на своїй землі. Один полтавчанин схвильовано мовив: "Сьогодні я вперше відчув свою причетність до своєї нації!" Трагедія, яка відображена у виставі, відбувалася в кожній родині на Західній Україні. За свідченням режисера Р.Держипільського, його родина була примусово переселена у Сибір, залишилася лише мати майбутнього режисера, якій було на той час лише дев'ять місяців. "Були певні "рознарядки" на виселення 120 тисяч сімей. Як можна було пересічному українцеві втриматися в цьому жахливому світі, де в реальному житті складалося все значно трагічніше. Іншого шляху, як доторкнутися серцем, душею до реальних доль українців, немає. Інший шлях веде у безвихідь", – зазначив режисер.

Херсонці почули про плани франківців показати "Націю" глядачам Донеччини і Луганщини, а також про майбутні гастролі в Америці і Польші. "Будемо намагатися сказати правду очі в очі, народ помудрує, посвариться, як у великій родині, – а далі все буде файно" – сказала пані Марія.

На запитання, чи скінчилися утиски правоохоронців, про які писали ЗМІ, М.Матіос, сказала: "Ну, бачите, я ж тут, з вами. На щастя, наша міліція читає українською мовою". Херсонська аудиторія схвально реагувала. За вікном бурхливо вирувало майданне дійство. Театральний фестиваль тривав. Глядачі "Нації" несли із собою підписані письменницею книжки і останню фразу, що пролунала у виставі: "Творимо націю мищцею своєю!"

Ірина ТРИГУБЕНКО,
Херсонська МО КУН

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 11 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9